

Ogled nove kazenske postave zoper hudodelstva, pregreške in prestopke.

Od raznih plemen pregreškov in prestopkov.

(Dalje.)

Vdeležba skrivnih družb, skrivnih društev.

Prepovedano je se zedinjevati v skrivne družbe, naj bodo ustanovljene s kakoršnim bodi namenom, in naj so obstale ali še obstoje pod kakoršnim bodi imenom ali kakoršno koli podobo. Deležnik skrivne družbe je kriv pregreška.

Za skrivno družbo gré čislati vsaktero zedinjenje več ljudi:

- a) če se nalaš pred gosposko skriva, da tako zedinjenje obstoji;
- b) če se sicer obstanek zedinjenja pové, pa njegova ustava in ustanovila (postave) zakrivajo, ali pa drugo ustavo, druge ustanovila ali drug namen povedó, kakor so v resnici.

Z vdeležbo skrivne družbe se zakrivi vsak notranjec:

- a) kdor takošno družbo ustanoviti skuša, ali za res ustanovi;
- b) soude za notranjo ali zunanjo skrivno družbo naberá;
- c) kdor je predstojnik ali soud kake notranje ali tuje skrivne družbe;
- d) kdor takošni družbi pisma dopisuje ali od nje prejema;
- e) kdor je pri shodih takošne družbe pričujoč v kakoršni si bodi lastnosti;
- f) za njene shode vedoma svojo hišo ali svoje stanovaniliše v najem da ali posodi; zadnjič
- g) urednik, ki ima po svojem uredu dolžnost, ova-dovati, če vé za obstanek skrivne družbe, ali za njene shode, in gosposki uredskega naznanila ne da.

Kazen tega pregreška je po posebnosti vdeležbe različna. Ustanovnike, naberavce in predstojnike gré obsojevati v hud zapor od 3 mescov do 1 leta.

Tisti, ki so pričujoči pri shodih skrivne družbe, ali se je vdeležijo dopisovaje liste ali kakor si bodi drugači, naj se kaznujejo pervikrat z zaporom od 1 do 3 mescov; če se pa zopet pregrešé, s hudim zaporom od 3 do 6 mescov.

Kdor svojo hišo ali svoje stanovaniliše vedoma za zbirališe kake skrivne družbe posodi ali v najem da, naj se obsojuje, če on ni soud družbe, v zapor od 1 do 3, kadar se pa zopet pregreší, v hud zapor od 3 do 6 mescov. Zraven tega zapade najemšina, če se je hiša ali stanovaniliše v najem dalo.

Ako je ti, kdor daje priliko, da se skrivne družbe v njegovi hiši ali njegovem stanovanilišu shajajo, ob enem tudi sam družbin soud, ga je, zraven zapada najemšine, če bi bila kaka izgovorjena, s hudim zaporom od 1 do 3, in pri ponovitvi do 6 mescov kaznovati.

Kazen urednika, ki zvedši za kako skrivno družbo nje ali njenih shodov ne naznani, kar bi bil po svojem uredu storiti dolžan, je hud zapor od 1 do 3, če se zopet pregreší, do 6 mescov.

Če se je pa kaka skrivna družba, ko je on vedel, dalj časa shajala, in če iz tega nastopi nevarnost za javni red, je po dolgosti časa in po okolšinah nalagati v kazen hud zapor od 6 mescov do 1 leta.

Kadar se kaka skrivna družba najde, je dolžnost njenih prestopnikov in urednikov, gosposki vse družbine pisma in dopise naznaniti in izročiti. Kdor koli kaj družbinega priderži ali prikrije, naj se kaznuje s hudim zaporom od 1 tedna do 1 mesca. Družbine denarnice in oprava zapadajo.

Nagovarjanje ali nabiranje za kako društvo, kteremu se je odreklo dovoljenje, ali katero je sicer že obstalo, pa ga je oblastnija razpustila, kakor tudi nadaljno delanje društva, katero je oblastnija razdružila, naj se kaznuje kakor pregrešek z zaporom, pri ponovitvi pa s hudim zaporom od 3 do 6 mescov, če to djanje ni podverženo ostrejšim odločbam.

Kakor deležnik tacega društva je vsakdo podveržen kazni, kdor, če prav se je dovoljenje ga ustanoviti, odreklo, ali če prav je oblastnija zapovedala, da naj se razide, še naprej svoje prineske za društvo daje ali sicer za-nj dela, njegove shode obiskuje, ali za to svojo hišo ali svoje stanovaniliše posodi ali v najem da.

To vdeležbo gré kakor prestoppek kaznovati s kaznijo v dnarjih od 50 do 300 goldinarjev, ali pa z zaporom od 1 do 3 mescov.

Predstojniki kake dopuščene družbe, ki poprašujoči gosposki nalaš soude zamolcé, so krivi prestopka, in se kaznujejo v dnarjih od 50 do 300 goldinarjev.

(Dalje sledi.)

Slovanski popotnik.

Spisuje Fr. Cegnar.

* Na vseučilišču na Dunaji se učijo staroslovensko in tri druge glavne slovanske narečja. Staroslovenščino uči dr. Miklošić, ki tudi dvakrat na teden razklada „Starine Nestorove“ in „pesem o Igoru“. Poljsko uči pet ur na teden g. Kawecky; česko trikrat na teden g. Šembera in zraven tega tudi trikrat na teden česko slovstvo. Rusko uči pet ur na teden g. Zalevski.

* V Varšavi je prišla na svetlo poljska dogodivščina, katero pripoveduje stric svojim sinovcem. Spisal jo je slavni poljski pisatelj Lelevel prav po domače.

* Bivši profesor slovanskega slovstva v Parizu Adam Mickiewicz, je zvoljen od Napoleona za arse-nalnega knjižničarja.

* Znana nemška dramatiška igra „Sohn der Wildniss“ je v česko prestavljena.

* Jaromir Erben se je namenil popisati navade Čehov in družih Slavenov.

* Velebi Effendi, ud prestavljavskega društva na Turškem, je zvoljen za profesorja turškega jezika na orientalski akademii v Petrogradu.

* Na Ruskem so začeli namesti smodk iz tobaka piti smodke iz zelenega čajevnega listja, ki se jim bolj priležejo, kakor iz tobaka in ne vpijanijo človeka.

Podučnica.

Nekdo vpraša svojiga prijatla: kako je to, da je pri vsih svojih stiskah in težavah vedno dobre volje? Odgovori mu: Vsako jutro, preden se po svojih opravilih podam, obnem vselej oči na tri reči. Pervič jih proti nebu povzdignem, ter se spomnim, da od zgor nam vse pride kar imamo. Drugič jih proti zemlji obnem, ter premišljujem, kako majhniga prostora človek potrebuje, kjer bo enkrat počival. Tretjič jih okoli sebe obnem, in pregledujem množico taci-h ljudi, kterim se še veliko hujši godí, kakor meni. In po tem takim se v težavah tolažim in živim s svetam in ljudmi v Bogu zadovoljen.

Kratkočasnica.

V neko imenitno tovaršijo žlahnih gospodov in gospá je bil povabljen tudi poslanik turškiga cara. Pride in po turški navadi prinese seboj dobrih sladkih štrukličkov, in vsaki gospé eniga podari; ena sama med njimi je dobila dva. Posebno dobro se je zdelo gospé, kjer mislila je, da le ona je izmed vsih družih nar bolj čislana. Radovedna gospá prosi tolmača, naj slavniga